

**НАРЕДБА № 34 от 04.10.2006 г. за условията за
склучване на сделки за намаляване на инвестиционния
риск, свързан с активите на фондовете за допълнително
пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на
плащания и за изискванията и ограниченията към тези
сделки
(Загл. изм., бр. 60 от 2021 г.)**

Обн. - ДВ, бр. 86 от 24.10.2006 г.; изм. и доп., бр. 29 от 18.03.2008 г.; изм. и доп., бр. 53 от 11.07.2009 г.; изм. и доп., бр. 21 от 09.03.2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 41 от 21.05.2019 г.; изм. и доп., бр. 8 от 28.01.2020 г.; доп., бр. 81 от 15.09.2020 г.; изм. и доп., бр. 60 от 20.07.2021 г.

Приета с Решение № 66-Н от 4.Х.2006 г. на Комисията за финансов надзор

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) С тази наредба се определят:

1. условията за сключване на сделки за намаляване на инвестиционния риск по чл. 179б, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), както и изискванията и ограниченията към тях;

2. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) пазарите в трети държави по чл. 179б, ал. 2, т. 1 и т. 2, буква „а“ КСО, на които могат да се сключват сделки с фючърси и опции за намаляване на инвестиционния риск;

3. (нова - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) третите държави по чл. 179б, ал. 2, т. 2, буква „б“ КСО.

Раздел II

Условия за сключване

Чл. 2. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 53 от 2009 г.; изм., бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм. и доп., бр. 60 от 2021 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2021 г.) Пенсионноосигурителното дружество може да сключва от името и за сметка на управляван от него фонд за допълнително пенсионно осигуряване или фонд за извършване на плащания сделки по чл. 179б, ал. 1 КСО, наричани по-нататък „хеджиращи сделки“, само ако са с цел намаляване на инвестиционните рискове, свързани с активите на съответния фонд.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) .

(3) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; доп., бр. 60 от 2021 г.) Хеджиращите сделки трябва да съответстват на определените в инвестиционната политика на фонда за допълнително пенсионно осигуряване цели и стратегия за управление на инвестиционните рискове, включително на политиката за тяхното намаляване, съответно на целите, изискванията и ограниченията по чл. 144а, ал. 2, т. 7 КСО.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2021 г.) Пенсионноосигурителното дружество може да сключи хеджираща сделка от името и за сметка на управляван от него фонд по ал. 1, при условие че в договорения по сделката срок:

1. държи в портфейла на фонда хеджирания актив-когато уреждането на задълженията по сделката предвижда физическата му доставка;

2. поддържа парични средства и/или бързо ликвидни дългови ценни книжа в инвестиционния портфейл на фонда на ниво, осигуряващо текущото уреждане на задълженията по сделката, както и необходимите ликвидни средства на падежа на сделката-когато уреждането на задълженията се извършва в парични средства.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) Пенсионноосигурителното дружество може да сключва хеджиращи сделки само в съответствие с правилата по чл. 179в, ал. 1 КСО.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) Лицето, отговорно за изготвяне на предложения за сключване на хеджиращи сделки и на анализи за влиянието на хеджиращите сделки върху рисковия профил на портфейла на съответния фонд по ал. 1, лицето, отговорно за одобряване на сключването на хеджиращи сделки, и лицето, отговорно за упражняване на контрол върху риска на активите на фонда, риска на хеджиращите инструменти и оценката на тяхната ефективност, както и върху риска на инвестиционния портфейл на фонда, не могат да бъдат едни и същи лица.

Чл. 3. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 8 от 2020 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) Преди пенсионноосигурителното дружество да сключи хеджираща сделка от името и за сметка на фонд по чл. 2, ал. 1, лицето, отговорно за изготвяне на предложения за сключване на хеджиращи сделки и на анализи за влиянието на хеджиращите сделки върху рисковия профил на портфейла на фонда, трябва да:

1. идентифицира риска, свързан със съответния актив на фонда, и риска, свързан с хеджиращия инструмент;

2. анализира размера на риска, свързан със съответния актив на фонда, и да изготви обосновка за степента, в която се прогнозира да бъде намален;

3. оцени влиянието на хеджиращия инструмент върху нивото на риска на инвестиционния портфейл на фонда;

4. определи източниците на информация, които ще се използват при оценката на хеджиращия инструмент, и да избере метод, по който ще се оценява неговата ефективност;

5. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) прецени съответствието на насрещната страна по хеджиращата сделка с изискванията по чл. 4, ал. 1, т. 1 и 2;

6. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 8 от 2020 г.) провери наличието на избрания пазар в списъка по чл. 5;

7. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) изготви писмено мотивирано предложение за сключване на хеджиращата сделка до лицето, отговорно за одобряването ѝ.

Чл. 4. (Доп. - ДВ, бр. 53 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 8 от 2020 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) (1) (Предишен текст на чл. 4, изм. и доп. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) Пенсионноосигурителното дружество може да сключва форуърдни валутни договори и лихвени суапови сделки от името и за сметка на фонд по чл. 2, ал. 1 при следните условия:

1. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) насрещна страна по хеджиращата сделка да бъде банка или инвестиционен посредник, получили разрешение за извършване на дейност съгласно законодателството на държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство, или на държава с равностойни на прилаганите в Европейския съюз пруденциални надзорни и регулаторни изисквания спрямо кредитните институции, съответно спрямо инвестиционните посредници, определена с решение на Европейската комисия съгласно чл. 107, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 575/2013“, и които имат:

а) (изм. - ДВ, бр. 8 от 2020 г.) дългосрочен кредитен рейтинг, съответстващ на степен на кредитно качество не по-ниско от „4“ съгласно Приложение III на Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1799 на Комисията от 7 октомври 2016 г. за определяне на технически стандарти за изпълнение по отношение на съотнасянето на кредитните оценки на агенциите за външна кредитна оценка за кредитния риск в съответствие с член 136, параграф 1 и член 136, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 275/3 от 17 октомври 2016 г.), наричан по-нататък „Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1799“, или

б) (изм. - ДВ, бр. 8 от 2020 г.) дългосрочен кредитен рейтинг, съответстващ на рейтинг по буква „а“ и присъден от рейтингова агенция, регистрирана или сертифицирана в съответствие с Регламент (ЕО) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно агенциите за кредитен рейтинг (ОВ, L 302/1 от 17 ноември 2009 г.), която не е включена в Приложение III на Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1799;

2. насрещната страна по сделката да не е свързано лице с пенсионноосигурителното дружество по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3 КСО;

3. хеджиращият инструмент да подлежи на ежедневна оценка по справедлива стойност, която може да бъде проверена;

4. хеджиращият инструмент да може да бъде продаден от фонда по всяко време или заетата от фонда позиция може да бъде приключена или закрыта чрез офсетова сделка.

5. (нова - ДВ, бр. 53 от 2009 г.; доп., бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) със сключване на хеджиращата сделка не се нарушават инвестиционните ограничения, предвидени в КСО и в инвестиционната политика на фонда за допълнително пенсионно осигуряване, съответно в правилата на фонда за извършване на плащания.

(2) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 8 от 2020 г.) Когато пенсионноосигурителното дружество сключва форуърден валутен договор или лихвена суапова сделка с банка или с инвестиционен посредник с кредитен рейтинг, присъден от агенция по ал. 1, т. 1, буква „б“, то представя на Комисията за финансов надзор обосновка за съответствието на този рейтинг на кредитен рейтинг по ал. 1, т. 1, буква „а“.

(3) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) Обосновката по ал. 2 се представя от пенсионноосигурителното дружество при:

1. първото сключване на форуърден валутен договор или лихвена суапова сделка със съответната банка или инвестиционен посредник - в срок три работни дни от деня на сключване на хеджиращата сделка;

2. промяна в съответствието на минималните нива на кредитните рейтинги по ал. 1, т. 1, буква „б“ спрямо тези по ал. 1, т. 1, буква „а“ - в срок три работни дни от деня на узнаване.

Раздел III

Изисквания и ограничения към хеджиращите сделки

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; доп. и доп., бр. 8 от 2020 г.; доп., бр. 81 от 2020 г.) Пазарите в трети държави по чл. 1796, ал. 2, т. 1 и т. 2, буква „а“ КСО са:

1. Australian Securities Exchange ASX (Австралия);
2. Montreal Exchange MX (Канада);
3. Singapore Exchange SGX (Сингапур);
4. NASDAQ Futures Exchange NFX (Съединени американски щати);
5. (нова - ДВ, бр. 8 от 2020 г.) NASDAQ PHLX (Съединени американски щати);
6. (нова - ДВ, бр. 8 от 2020 г.) NYSE Arca (Съединени американски щати);
7. (нова - ДВ, бр. 8 от 2020 г.) NYSE MKT (Съединени американски щати);

8. (нова - ДВ, бр. 8 от 2020 г.) One Chicago (Съединени американски щати);
9. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 8 от 2020 г.) Chicago Board Options Exchange CBOE (Съединени американски щати);
10. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 8 от 2020 г.) Intercontinental Exchange ICE (Съединени американски щати);
11. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 8 от 2020 г.) CME Group (Съединени американски щати);
12. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 8 от 2020 г.) EUREX US (Съединени американски щати);
13. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 8 от 2020 г.) Japan Exchange Group JPX (Япония);
14. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 8 от 2020 г.) Tokyo Financial Exchange TFX (Япония).
15. (нова - ДВ, бр. 8 от 2020 г., в сила **а**) от деня, следващ деня на изтичането на преходния период по чл. 126 от Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, в случай че това споразумение влезе в сила; **б**) от деня, в който Договорът за функционирането на Европейския съюз и Договорът за Европейския съюз престанат да се прилагат спрямо Обединеното кралство съгласно член 50, параграф 3 от Договора за Европейския съюз, в случай че не влезе в сила Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия.) ICE Futures Europe (Обединено кралство).
16. (нова - ДВ, бр. 81 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) London Stock Exchange LSE (Обединено кралство);
17. (нова - ДВ, бр. 81 от 2020 г.) Tel Aviv Stock Exchange TASE (Израел);
18. (нова - ДВ, бр. 81 от 2020 г.) Bolsa de Valores de Colombia BVC (Колумбия);
19. (нова - ДВ, бр. 81 от 2020 г.) Bolsa de Derivados De Mexico MexDer (Мексико);
20. (нова - ДВ, бр. 81 от 2020 г.) New Zealand Exchange NZX (Нова Зеландия);
21. (нова - ДВ, бр. 81 от 2020 г.) Borsa Istanbul Futures & Options Market VIOP (Турция);
22. (нова - ДВ, бр. 81 от 2020 г.) Santiago Stock Exchange (Чили);
23. (нова - ДВ, бр. 81 от 2020 г.) Korea Exchange KRX (Южна Корея).

Чл. 5а. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) Третите държави по чл. 179б, ал. 2, т. 2, буква „б“ КСО са държавите с равностойни на прилаганите в Европейския съюз пруденциални надзорни и регулаторни изисквания спрямо кредитните институции, определени с решение на Европейската комисия съгласно чл. 107, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

Чл. 6. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 29 от 18.03.2008 г.; изм. и доп., бр. 53 от 2009 г.; изм., бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) В случай че пенсионноосигурителното дружество сключва сделка по чл. 179б, ал. 2, т. 2, буква „б“ или т. 3 или 4 КСО от името и за сметка на фонд по чл. 2, ал. 1, то е длъжно да определи стойността на риска от неизпълнение на задълженията на насрещната страна по сделката.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) Стойността на риска по ал. 1 е равна на стойността на нереализираната печалба от сключената сделка.

(3) (Нова - ДВ, бр. 29 от 18.03.2008 г.) Стойността на нереализираната печалба е равна на пазарната стойност на договора, когато тя е положителна.

(4) (Нова - ДВ, бр. 29 от 18.03.2008 г.; доп., бр. 53 от 2009 г.; изм., бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) Пазарната стойност на договора се определя при спазване на изискванията по чл. 10а, ал. 4, 5 или 6 от Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове,

на стойността на нетните активи на фондовете, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партии и на аналитичните сметки във фонд за разсрочени плащания (ДВ, бр. 109 от 2003 г.) (Наредба № 9), както и в съответствие с правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове.

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 29 от 18.03.2008 г.) При определяне стойността на нереализираната печалба по ал. 2 не се вземат предвид таксите и комисионните, които се плащат при сключване на такива сделки.

(6) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 29 от 18.03.2008 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) В случай че фонд по чл. 2, ал. 1 притежава хеджиращи инструменти по няколко сделки с една насрещна страна, стойността на риска от неизпълнение на задълженията на насрещната страна по тези сделки е равна на разликата между нереализираните печалби и загуби от всички тези сделки, ако:

1. сделките са сключени въз основа на нетиращо споразумение с насрещната страна;

2. нетиращото споразумение по т. 1 предвижда, че в случай на неизпълнение, несъстоятелност или ликвидация на насрещната страна по сделката се изчислява само едно задължение (в случай на нетна отрицателна пазарна стойност) или само едно вземане (в случай на нетна положителна пазарна стойност) към фонда, като вземанията и задълженията, които са обект на нетиращото споразумение, се считат за погасени;

3. неплатежоспособността на насрещната страна е основание за прекратяване на договора.

(7) (Нова - ДВ, бр. 29 от 18.03.2008 г.) В случаите по ал. 6 пенсионноосигурителното дружество определя на нетна база стойността на риска от неизпълнение на задълженията на всяка насрещна страна по договорите, включени в нетиращото споразумение, като положителна разлика от нереализираните печалби и загуби по тези договори.

(8) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 29 от 18.03.2008 г.; изм., бр. 53 от 2009 г.; изм., бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) Стойността на риска от неизпълнение на задълженията на насрещната страна във връзка със сключени с нея една или повече сделки по чл. 179б, ал. 2, т. 2, буква „б“, т. 3 и 4 КСО не може да надхвърля 5 на сто от нетните активи на съответния фонд по чл. 2, ал. 1.

Чл. 7. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 53 от 2009 г.; изм., бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) (1) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 53 от 2009 г.; изм., бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да определя всеки работен ден стойността на пазарния риск на хеджиращите инструменти и на риска от неизпълнение на задълженията на насрещната страна по сключени сделки по чл. 179б, ал. 2, т. 2, буква „б“, т. 3 и 4 КСО и да изготвя ежедневно справка за стойността на риска, съдържаща данни съгласно образеца по чл. 9, ал. 4.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) Сумата от стойностите на риска от неизпълнение на задълженията на насрещните страни по всички сделки по чл. 179б, ал. 2, т. 2, буква „б“, т. 3 и 4 КСО и сумата от стойностите на пазарния риск на всички хеджиращи инструменти не може да надвишава стойността на нетните активи на фонда за съответния ден.

(3) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2009 г.; изм., бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) Стойността на пазарния риск на фючърните договори, форуърдните валутни договори и лихвените суапови сделки се определя по метода на пазарната оценка и е равна на текущата експозиция на фонда по чл. 2, ал. 1 по съответния договор, към която се прибавя добавка, изчислена

съгласно ал. 5. Текущата експозиция по договора е абсолютната величина на пазарната стойност на договора, оценена съгласно чл. 10а, ал. 1, 3, 4, 5 или 6 от Наредба № 9 и в съответствие с правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове за деня, за който се отнася оценката на стойността на пазарния риск, когато тази пазарна стойност е положителна, и нула, когато е отрицателна.

(4) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2009 г.; изм., бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) Стойността на пазарния риск на опцията е равна на текущата експозиция на фонда по чл. 2, ал. 1 към базовия актив на опцията, към която се прибавя добавка, изчислена съгласно ал. 5. Текущата експозиция към базовия актив на опцията се определя чрез делта еквивалента, който е произведение от пазарната стойност на базовия актив за деня, за който се отнася оценката на стойността на пазарния риск и делта коефициента на опцията.

(5) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2009 г.) Добавката по ал. 3 и 4 се изчислява като процент от стойността на базовия актив (договореното количество, умножено по договорената цена) или от условната главница в зависимост от вида на базовия актив и остатъчния срок до падежа на съответния договор, съгласно следната таблица:

Вид базов актив	Остатъчен срок до падежа на договора		
	до 1 година	между 1 и 5 години	над 5 години
Лихвен процент	0,0%	0,5%	1,5%
Валутен курс	1,0%	5,0%	7,5%
Акции, индекси и др.	6,0%	8,0%	10,0%

(6) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2009 г.; изм., бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) Когато лихвената суапова сделка съдържа условия за периодичен сетълмент по всички оставащи плащания към предварително определени дати и преразглеждане на условията на договора, така че стойността на договора да бъде нула на тези дати, остатъчният срок до падежа по този договор за целите на ал. 5 се определя спрямо следващата определена дата за периодичен сетълмент и преразглеждане на договора. За договори, отговарящи на тези условия и с общ остатъчен падеж над една година, се прилага минимален процент 0,5 на сто.

(7) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 53 от 2009 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) Сключването на хеджиращи сделки не може да доведе до увеличаване на експозицията на съответния фонд по чл. 2, ал. 1 към рисковете, свързани с дадена категория инвестиции или даден емитент до ниво, по-високо от допустимото при преки инвестиции.

Чл. 8. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 01.01.2018 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2021 г.) Хеджиращ инструмент престава да изпълнява предназначението си за намаляване на инвестиционния риск, свързан със съответен актив на фонд по чл. 2, ал. 1, когато:

1. частично или изцяло бъде закрыта позицията на фонда в този актив, или
2. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 01.01.2018 г.) ефективността на хеджирането, определена като съотношение между дължащите се на хеджирания риск промени в справедливата стойност или паричните потоци на хеджираната позиция и

промените в справедливата стойност или паричните потоци на хеджиращия инструмент, е извън диапазона 80 - 125 %, или;

3. (нова - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 01.01.2018 г.) не могат да бъдат надеждно оценени справедливата стойност или паричните потоци на хеджираната позиция, които се дължат на хеджирания риск, или справедливата стойност на хеджиращия инструмент.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 01.01.2018 г.) В случаите по ал. 1, т. 1, когато позицията бъде изцяло закрыта, както и в случаите по ал. 1, т. 2, пенсионноосигурителното дружество е длъжно да закрие позицията и по съответния хеджиращ инструмент в посочен в правилата по чл. 179в, ал. 1 КСО срок.

(3) В случаите по ал. 1, т. 1, когато позицията бъде частично закрыта, пенсионноосигурителното дружество е длъжно в срока по ал. 2 да закрие позицията и по съответния хеджиращ инструмент до степен, съответстваща на остатъчния риск на активите, които се хеджират с този инструмент.

(4) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 01.01.2018 г.) Хеджирането се оценява постоянно и фактически резултати се определят в рамките на отчетните периоди по чл. 9, ал. 1.

Чл. 9. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 29 от 18.03.2008 г.; изм. и доп., бр. 53 от 2009 г.; изм., бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) (1) (Предишен текст на чл. 9 - ДВ, бр. 29 от 18.03.2008 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) Пенсионноосигурителното дружество изготвя и представя в Комисията за финансов надзор в срок до 20 дни след края на всяко календарно тримесечие анализ на влиянието на сключените хеджиращи сделки върху рисковия профил на портфейла на всеки фонд по чл. 2, ал. 1 и оценка на тяхната ефективност.

(2) (Нова - ДВ, бр. 29 от 18.03.2008 г.) Анализът по ал. 1 трябва да съдържа най-малко следното:

1. хеджиран актив-вид, количество и стойност;
2. хеджиран риск-вид, стойност и начин на измерване;
3. хеджиращ инструмент-вид, базов актив, количество и стойност;
4. хеджиращо взаимоотношение, цели и стратегия на управлението на риска, в т. ч. цел на хеджирането;

5. съотношение на хеджирането-съотношение между рисковата експозиция по хеджиращия инструмент и стойността на рисковата експозиция по хеджирания актив;

6. дата на сключване на всяка хеджираща сделка и срока на хеджирането;

7. (отм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) ;

8. (изм. изцяло - ДВ, бр. 53 от 2009 г.) методи за оценка на ефективността на хеджирането, определени според целите и стратегията на хеджирането и управлението на риска; пенсионноосигурителните дружества могат да прилагат следните методи:

- а)* метод на сравнение на основните характеристики и елементи на хеджирания актив и хеджиращия инструмент; този метод се използва само при хеджиране, при което основните характеристики на хеджирания и хеджиращия инструмент са идентични в много голяма степен;

- б)* метод на компенсиращите се промени ("dollar offset"), при който се сравняват измененията в стойността или паричните потоци на хеджиращия инструмент с измененията в стойността или паричните потоци на хеджирания актив, дължащи се на хеджирания риск;

- в)* метод, базиран на регресионен анализ; с този метод се оценява дали и доколко промените в стойностите на хеджирания актив и хеджиращия инструмент имат висока степен на корелация; независимата променлива отразява промените в стойността на хеджирания актив, дължащи се на хеджирания риск, а зависимата променлива отразява промените в стойността на хеджиращия инструмент, като се използват реалните количества от хеджирания актив и хеджиращия инструмент; методът,

базиран на регресионен анализ, изисква оценката на следните статистически показатели: аа) наклон на кривата на регресия, който трябва да бъде отрицателен и със стойност между [-0,8; -1,25]; бб) коефициент на детерминация (R^2), който определя степента на корелация или каква част от промените в стойността на хеджиращия инструмент могат да се обяснят с промените в стойността на хеджирания актив, дължащи се на хеджирания риск; коефициентът трябва да бъде по-голям от 0,96, тъй като тази стойност е еквивалентна на компенсиращи промени в стойността на хеджирания актив и хеджиращия инструмент по метода "dollar offset" в рамките на [80%; 125%]; вв) статистическа валидност на зависимостта между хеджиращия инструмент и хеджирания актив по отношение на хеджирания риск, измерена чрез F статистиката; зависимостта трябва да бъде статистически значима при интервал на доверителност от 95 на сто и по-голям.

9. оценка на ефективността на хеджирането, представена под формата на таблица за изчисления измерител на ефективността на всеки хеджиращ инструмент според съответния приложен метод.

10. (нова - ДВ, бр. 53 от 2009 г.) оценка на влиянието на хеджиращите сделки върху рисковия профил на портфейла на фонда чрез метода на редуциране на вариацията, при който се сравняват промените на справедливата стойност или паричните потоци на хеджираната позиция с промените в справедливата стойност или паричните потоци на самия хеджиран актив. За изчисляване на показателя за ефективност при този метод се използва следната формула:

$1-A/B$,

където:

A е сумата на повдигнатите на квадрат периодични промени в комбинираната позиция;

B - сумата от повдигнатите на квадрат периодични промени на хеджирания актив.

(3) (Нова - ДВ, бр. 29 от 18.03.2008 г.) За хеджиращи сделки, чийто срок е изтекъл към датата на оценката на ефективността, в анализа се представя ретроспективен тест на ефективността. За сделки, чийто срок до падежа не е изтекъл, се представя ретроспективен и проспективен тест за ефективност. Ако при определянето на ефективността от хеджирането времевата стойност на опциите или лихвеният елемент на форуърдните договори са били изключени, това трябва да бъде посочено в анализа.

(4) (Нова - ДВ, бр. 29 от 18.03.2008 г.) Пенсионноосигурителното дружество, сключило хеджиращи сделки, изготвя справка за стойността на риска с данни към края на всяко тримесечие по образец, утвърден от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор". Справката се представя в Комисията за финансов надзор заедно с тримесечния анализ по ал. 1.

Раздел IV

Административнонаказателна разпоредба

Чл. 10. (1) Който извърши или допусне извършване на нарушение на тази наредба, се наказва съгласно чл. 351 КСО.

(2) Нарушенията на разпоредбите на наредбата се установяват с актове, съставени от длъжностни лица, упълномощени от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор".

(3) Наказателните постановления се издават от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор", или от упълномощено от него длъжностно лице.

(4) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Допълнителна разпоредба

§ 1. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.; изм., бр. 60 от 2021 г.) По смисъла на тази наредба:

1. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2021 г.) **"Хеджиран актив"** е актив по чл. 176, ал. 1 КСО, за който е сключена хеджираща сделка с цел намаляване на свързания с него инвестиционен риск.

2. **"Базови активи"** са ценни книжа, инструменти на паричния пазар или други имуществени права по чл. 176, ал. 1 КСО, а също и валутни курсове, индекси на регулирани пазари на ценни книжа и лихвени проценти, представляващи основата за определяне на цената на хеджиращия инструмент.

3. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) **"Хеджиращ инструмент"** е фючърс, опция, форуърден валутен договор или лихвена суапова сделка, при използването на които се очаква, че промяната в справедливата им стойност или в паричните потоци, свързани с тях, ще компенсира напълно или частично промените в справедливата стойност или в паричните потоци на хеджирания актив.

4. **"Бързо ликвидни дългови ценни книжа"** са ценни книжа, които в срок 7 работни дни могат да бъдат превърнати в парични средства по пазарна цена на регулирания пазар на ценни книжа, на който се търгуват.

5. **"Пазарен риск"** е възможността от загуби в резултат от изменението на цените на финансовите инструменти, лихвените проценти, валутните курсове или други фактори, определящи стойността на хеджиращия инструмент.

6. **"Офсетова сделка"** е сделка, при която се извършва обратна на сключена хеджираща сделка, с цел нейното закриване.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 2. В Наредба № 9 от 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партии (обн., ДВ, бр. 109 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 34 от 2004 г., бр. 57 от 2005 г., бр. 32 от 2006 г.) се създава чл. 10а:

"Чл. 10а. (1) Фючърсите и опциите се оценяват от пенсионноосигурителното дружество по последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който те се търгуват.

(2) При невъзможност да се приложи начинът за оценка по ал. 1 последващата оценка се извършва по общоприети подходящи модели за оценка, определени в правилата по чл. 17.

(3) Форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап, сключени за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на пенсионните фондове, се оценяват по общоприети подходящи модели за оценка, определени в правилата по чл. 17."

§ 3. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г.) Наредбата се издава на основание чл. 179б, ал. 2, т. 1, т. 2, букви „а" и „б" и ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване и е приета с Решение № 66-Н от 4.X.2006 г. на Комисията за финансов надзор.

§ 4. Комисията за финансов надзор дава указания по прилагането на наредбата.
Председател: Ап. Апостолов

Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 34 от 2006 г. за условията за сключване на сделки за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на фонд за

допълнително пенсионно осигуряване и за изискванията и ограниченията към тези сделки, (ДВ, бр. 53 от 2009 г.)

§ 6. В 30-дневен срок от влизане в сила на тази наредба пенсионноосигурителните дружества привеждат правилата по чл. 176, ал. 3 КСО в съответствие с нейните разпоредби.

§ 7. Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор", в 7-дневен срок от обнародването на тази наредба утвърждава нов образец на справка по чл. 9, ал. 4.

§ 8. Пенсионноосигурителните дружества започват да изготвят ежедневните справки по чл. 7, ал. 1 7 дни след утвърждаването на образца по § 7.

Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 61 от 2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества (ДВ, бр. 41 от 21.05.2019 г.)

§ 15. В Наредба № 34 от 2006 г. за условията за сключване на сделки за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и за изискванията и ограниченията към тези сделки (обн., ДВ, бр. 86 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 29 от 2008 г., бр. 53 от 2009 г. и бр. 21 от 2018 г.) се правят следните изменения:

1. Алинея 4 на чл. 6 се изменя така:

„(4) Пазарната стойност на договора се определя при спазване на изискванията по чл. 10а, ал. 4, 5 или 6 от Наредба № 9 от 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партии (ДВ, бр. 109 от 2003 г.) (Наредба № 9), както и в съответствие с правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.“

2. В чл. 7, ал. 3 думите „чл. 10а, ал. 1, 3, 4 или 5“ се заменят с „чл. 10а, ал. 1, 3, 4, 5 или 6“.

Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 29 от 2006 г. за минималното ниво на кредитните рейтинги на банките и за определяне на държавите, международните финансови организации, пазарите и индексите на тези пазари съгласно чл. 176, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 8 от 28.01.2020 г.)

§ 5. В Наредба № 34 от 2006 г. за условията за сключване на сделки за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и за изискванията и ограниченията към тези сделки (обн., ДВ, бр. 86 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 29 от 2008 г., бр. 53 от 2009 г., бр. 21 от 2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 3, т. 6 думите „регулиран пазар на ценни книжа“ се заменят с „пазар“.

2. В чл. 4:

а) в ал. 1, т. 1 букви „а" и „б" се изменят така:

„а) дългосрочен кредитен рейтинг, съответстващ на степен на кредитно качество не по-ниско от „4" съгласно Приложение III на Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1799 на Комисията от 7 октомври 2016 г. за определяне на технически стандарти за изпълнение по отношение на съотнасянето на кредитните оценки на агенциите за външна кредитна оценка за кредитния риск в съответствие с член 136, параграф 1 и член 136, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 275/3 от 17 октомври 2016 г.), наричан по-нататък „Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1799", или

б) дългосрочен кредитен рейтинг, съответстващ на рейтинг по буква „а" и присъден от рейтингова агенция, регистрирана или сертифицирана в съответствие с Регламент (ЕО) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно агенциите за кредитен рейтинг (ОВ, L 302/1 от 17 ноември 2009 г.), която не е включена в Приложение III на Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1799;"

б) в ал. 2 думите „**рейтинг, присъждан от агенция**" се заменят с „**рейтинг**".

3. В чл. 5:

а) създават се нови т. 5 - 8:

„5. NASDAQ PHLX (Съединени американски щати);

6. NYSE Arca (Съединени американски щати);

7. NYSE MKT (Съединени американски щати);

8. One Chicago (Съединени американски щати);"

б) досегашните т. 5, 6, 7, 8, 9 и 10 стават съответно т. 9, 10, 11, 12, 13 и 14;

в) създава се т. 15:

„15. ICE Futures Europe (Обединено кралство)."

Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 29 от 2006 г. за минималното ниво на кредитните рейтинги на банките и за определяне на държавите, международните финансови организации, пазарите и индексите на тези пазари съгласно чл. 176, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 81 от 15.09.2020 г.)

§ 3. В чл. 5 от Наредба № 34 от 2006 г. за условията за сключване на сделки за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и за изискванията и ограниченията към тези сделки (обн., ДВ, бр. 86 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 29 от 2008 г., бр. 53 от 2009 г., бр. 21 от 2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 8 от 2020 г.) се създават т. 16 - 23:

„16. London Stock Exchange LSE (Обединено кралство);

17. Tel Aviv Stock Exchange TASE (Израел);

18. Bolsa de Valores de Colombia BVC (Колумбия);

19. Bolsa de Derivados De Mexico MexDer (Мексико);

20. New Zealand Exchange NZX (Нова Зеландия);

21. Borsa Istanbul Futures & Options Market VIOP (Турция);

22. Santiago Stock Exchange (Чили);

23. Korea Exchange KRX (Южна Корея)."

Преходни и заключителни разпоредби към НАРЕДБА № 70 от 29.06.2021 г. за изискванията към фондовете за извършване на плащания (ДВ, бр. 60 от 20.07.2021 г.)

§ 6. В Наредба № 34 от 4.10.2006 г. за условията за сключване на сделки за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и за изискванията и ограниченията към тези сделки (обн., ДВ, бр. 86 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 29 от 2008 г., бр. 53 от 2009 г., бр. 21 от 2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 8 от 2020 г., доп. бр. 81 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В наименованието на наредбата думите „фонд за допълнително пенсионно осигуряване“ се заменят с „фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания“.

2. В чл. 2:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Пенсионноосигурителното дружество може да сключва от името и за сметка на управляван от него фонд за допълнително пенсионно осигуряване или фонд за извършване на плащания сделки по чл. 179б, ал. 1 КСО, наричани по-нататък „хеджиращи сделки“, само ако са с цел намаляване на инвестиционните рискове, свързани с активите на съответния фонд.“;

б) в ал. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „съответно на целите, изискванията и ограниченията по чл. 144а, ал. 2, т. 7 КСО“;

в) в ал. 4 в текста преди т. 1 думите „фонд за допълнително пенсионно осигуряване, наричан по-нататък „фонда“ се заменят с „фонд по ал. 1“;

г) в ал. 6 думите „портфейла на фонда“ се заменят с „портфейла на съответния фонд по ал. 1“.

3. В чл. 3 в текста преди т. 1 думите „за сметка на фонда“ се заменят със „за сметка на фонд по чл. 2, ал. 1“.

4. В чл. 4, ал. 1:

а) в текста преди т. 1 думата „фонда“ се заменя с „фонд по чл. 2, ал. 1“;

б) в т. 5 думите „и инвестиционната политика на фонда“ се заменят с „и в инвестиционната политика на фонда за допълнително пенсионно осигуряване, съответно в правилата на фонда за извършване на плащания“.

5. В чл. 6:

а) в ал. 1 думата „фонда“ се заменя с „фонд по чл. 2, ал. 1“;

б) алинея 4 се изменя така:

„(4) Пазарната стойност на договора се определя при спазване на изискванията по чл. 10а, ал. 4, 5 или 6 от Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове, на стойността на нетните активи на фондовете, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партии и на аналитичните сметки във фонд за разсрочени плащания (ДВ, бр. 109 от 2003 г.) (Наредба № 9), както и в съответствие с правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове.“

в) в ал. 6 думата „фондът“ се заменя с „фонд по чл. 2, ал. 1“;

г) в ал. 8 думата „фонда“ се заменя със „съответния фонд по чл. 2, ал. 1“.

6. В чл. 7:

а) в ал. 3 думите „пенсионния фонд“ се заменят с „фонда по чл. 2, ал. 1“, а думите „за допълнително пенсионно осигуряване“ се заличават;

б) в ал. 4 думите „пенсионния фонд“ се заменят с „фонда по чл. 2, ал. 1“;

в) в ал. 7 думата „фонда“ се заменя със „съответния фонд по чл. 2, ал. 1“.

7. В чл. 8, ал. 1 в текста преди т. 1 думата „фонда“ се заменя с „фонд по чл. 2, ал. 1“.

8. В чл. 9, ал. 1 думата „фонда“ се заменя с „всеки фонд по чл. 2, ал. 1“.

9. В параграф 1, т. 1 от допълнителните разпоредби думите „на фонда“ се заличават.